

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Bilgisayar ve İnternet Kullanımına Yönelik Tutumları

Sacit Köse^{1,4}, Ayşe Savran Gencer², Kutret Gezer³

Özet

Hızla gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri her alanda olduğu gibi eğitim alanında da köklü değişimlere neden olmaktadır. Çağdaş eğitim düzeyini yakalayabilmek için bilgi ve iletişim alanlarındaki gelişmelerin eğitim programlarıyla bütünleştirilmesi kaçınılmazdır. Bu teknolojilerden biri olan bilgisayar, eğitim ve öğretim ortamlarında etkin olarak kullanılmaya başlanmış, internet kullanımının da yaygınlaşmasıyla günümüzde çok daha farklı boyutlara ulaşmıştır. Ancak bilgisayar ve internet kullanımının eğitim-öğretim sürecinde etkili olabilmesi, öğrencilerin bilgisayara ve internet kullanımına yönelik tutumu ile yakından ilgilidir.

Bu çalışmada, Pamukkale Üniversitesi Buldan Meslek Yüksekokulu'na yeni başlayan öğrencilerin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumları araştırılmış, program, cinsiyet, bilgisayar sahibi ve internet erişimi olma bağımsız değişkenlerine göre fark olup olmadığı karşılaştırılmıştır. Öğrencilerin bilgisayar ve internet tutumlarının belirlenmesinde "Bilgisayar ve İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Anketi" kullanılmıştır.

Araştırmanın sonuçlarına göre, Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik olumlu tutuma sahip oldukları bulunmuştur. Erkek öğrenciler kız öğrencilere göre bilgisayar ve internet kullanımına yönelik daha olumlu tutum göstermektedir. Bilgisayar sahibi ve internet erişim olan öğrenciler bilgisayar ve internet kullanımına yönelik daha olumlu tutuma sahiptirler.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar, İnternet, Tutum, Meslek Yüksekokulu

---

¹ Arş.Gör.Dr., Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Eğitimi ABD, Denizli.

² Arş. Gör., PAÜ Eğitim Fakültesi OFMA Eğitimi ABD, Denizli.

³ Yrd.Doç.Dr., PAÜ Eğitim Fakültesi Fen Bilgisi Eğitimi ABD, Denizli.

⁴ E-posta: sacitk@pau.edu.tr

Vocational High School Students' Attitudes toward Computer and Internet

Abstract

Rapid developments in the information and communication technology have caused radical changes in educational context as other areas. It is inevitable to integrate these developments with educational programs in order to capture contemporary educational level. Since computer is the one of these technologies utilized effectively in learning and teaching process, nowadays it has gained different dimensions by the widespread use of internet. However, students' attitudes toward computer and internet are closely related in order to be effective use of computers and internet in learning and teaching process.

In this study, Pamukkale University Buldan Vocational High School entrance students' attitudes toward computer and internet were investigated and compared whether there is difference in terms of independent variables of program, gender, having computer and having internet connection. Students' attitudes toward computer and internet were determined using "Attitude Scale Toward Computer and Internet Using".

According to the results of the study, Buldan Vocational High School students were found that they had positive attitudes toward computer and internet using. Male students had more positive attitudes toward computer and internet using. Students who had computer and internet connection displayed more positive attitudes toward computer and internet using.

Keywords: Computer, Internet, Attitude, Vocational High School

Giriş

Hızla gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri her alanda olduğu gibi eğitim alanında da köklü değişimlere neden olmaktadır. Çağdaş eğitim düzeyini yakalayabilmek için bilgi ve iletişim alanlarındaki gelişmelerin eğitim programlarıyla bütünleştirilmesi kaçınılmazdır. Bu teknolojilerden biri olan bilgisayar, eğitim ve öğretim ortamlarında etkin olarak kullanılmaya başlanmış, internet kullanımının da yaygınlaşmasıyla günümüzde çok daha farklı boyutlara ulaşmıştır. Bilgisayar teknolojisinin eğitim alanındaki etkileri, onun eğitimde destekleyici bir araç olarak kullanılması ve eğitimde devrimsel değişimlere yol açmasıdır. Bu nedenle bilgisayar teknolojisinin eğitim üzerine etkilerini olumlu ve olumsuz açıdan incelemeyen önce, onun eğitimde destekleyici bir araç olarak kullanılması ve eğitimde devrimsel değişimler oluşturma becerisi üzerinde durmak gerekmektedir (Yalçın, 2003).

Eğitim öğretim etkinliklerini gerçekleştirirken teknolojiden yeterince yararlanabilecek öğrencilerin yetiştirilebilmesi ilköğretimden yükseköğrenime kadar teknoloji derslerinin programlarda yer alması, bunun da öğrencilere faydalı olabilmesi için gerekli altyapının sağlanması gerekir. Çağımız teknolojisi açısından, teknoloji okuryazarı olan birey, toplumla olan ilişkilerinin bilincindedir (Bacanak, Karamustafaoğlu ve Köse, 2003; Kahraman, Köse ve Kara, 2005).

Bilgisayarlar teknolojisinin eğitim sisteminde etkin ve verimli bir şekilde kullanılması için, etkileşim içinde olduğu bireylerin teknolojiye bakış açıları ve teknolojik araçlara karşı tutumları önemli bir role sahiptir. Çağdaş yeniliklerin eğitim sisteminde kullanılmasına yönelik en önemli engeller arasında, öğretmen öğrenci gibi kullanıcıların ya da karar verme işlevi gören yöneticilerin olumsuz tutumları yer almaktadır (Bindak ve Çelik, 2006; Deniz, 2005). Bu çalışmanın problemi, PAÜ Buldan MYO' ya yeni başlayan öğrencilerin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarının belirlenmesidir.

Bu çalışmada PAÜ Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda alt problemler aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

1. PAÜ Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayara sahip olma ve internet erişim düzeyleri nedir?
2. PAÜ Buldan MYO öğrencileri interneti hangi amaçla kullanmaktadır?
3. PAÜ Buldan MYO öğrencileri interneti ne kadar sıklıkla kullanmaktadır?
4. PAÜ Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar kullanımına yönelik tutumları hangi düzeydedir?
5. PAÜ Buldan MYO öğrencilerinin internet kullanımına yönelik tutumları hangi düzeydedir?
6. PAÜ Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarında program değişkenine göre anlamlı bir fark var mıdır?
7. PAÜ Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark var mıdır?
8. PAÜ Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayara yönelik tutumlarında bilgisayara sahip olma değişkenine göre anlamlı bir fark var mıdır?
9. PAÜ Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayara yönelik tutumlarında internet erişim değişkenine göre anlamlı bir fark var mıdır?

Yöntem

Örneklem

Araştırmanın evrenini PAÜ Buldan MYO öğrencileri oluşturmaktadır. "Bilgisayar ve İnternet Kullanımına Yönelik Tutum Anketi" PAÜ Buldan MYO bünyesinde bulunan Muhasebe, Dış Ticaret ile Büro Yönetimi ve Sekreterlik programına devam etmekte olan toplam 277 (155 kız, 122 erkek) öğrenciye uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini Muhasebe programından 161, Dış Ticaret programından 73, Büro Yönetimi ve Sekreterlik programından 43 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada PAÜ Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarının ve bu tutumlarla ilişkili olabilecek değişkenlerin belirlenebilmesi amacıyla tarama modeli kullanılmıştır. Tutum anketinin bilgisayara yönelik tutum maddeleri araştırmacılarından birinin önceki çalışmasından (Çekbaş, Savran ve Durkan, 2003) aynen alınırken internete yönelik tutum maddelerinin

bazıları ise İşman, Çağlar, Dabaj, Altınay ve Altınay (2003a, 2003b) çalışmalarından alınarak yeniden düzenlenmiştir.

Tutum anketinin ilk kısmı demografik bilgilerden oluşmaktadır. İkinci kısmı ise, meslek yüksekokul öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarını ölçen toplam 30 maddelik 4'lü derecelmeli likert tipindedir. Bilgisayar kullanımına yönelik tutumları ölçen alt boyut 20 maddeden, internet kullanımına yönelik tutumları ölçen alt boyut 10 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin olumlu ifadelerinde, “Kesinlikle Katılıyorum, Katılıyorum, Katılmıyorum, Kesinlikle Katılmıyorum” seçenekleri 4, 3, 2, 1 şeklinde derecelendirilmiştir. Olumsuz ifadelerinde ise seçenekler 1, 2, 3, 4 şeklinde ters çevrilmiştir. Öğrencilerin anketin bilgisayar kullanımına yönelik maddelerinden, boş bırakmamak koşuluyla, alabileceği en fazla puan 80, en az puan da 20 olduğundan ortalama 50 puan ve üzeri alanların tutumları “olumlu” olarak değerlendirilmiştir. İnternet kullanımına yönelik tutum maddeleri ise maksimum 40, minimum 10 puan üzerinden ortalama 25 ve üzeri puanlar “olumlu” kabul edilmiştir. “Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutum” alt boyutunun güvenilirliği için alfa değeri 0.74, “İnternet Kullanımına Yönelik Tutum” alt boyutunda ise alfa değeri 0.69 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırma sonuçları, verilerin SPSS 11.5 programında değerlendirilmesiyle elde edilmiştir. Elde edilen sonuçların yorumlanmasında aritmetik ortalama, standart sapma, frekans ve yüzde kullanılmıştır. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda cinsiyet, program, bilgisayar ve internet erişim değişkenleri bakımından, 0.05 düzeyinde anlamlı bir fark aranmış, bunun için bağımsız grup *t*-testi ve tek yönlü varyans (ANOVA) analizi kullanılmıştır.

Bulgular

PAÜ Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarının belirlenmesi amacıyla ortaya konulan alt problemlere ait bulgular sırasıyla maddeler halinde verilmiştir:

1) Araştırmaya katılan Buldan MYO öğrencilerinin % 45'i kişisel bir bilgisayara sahipken, bunların da % 63'ü internet erişimine sahip, % 37'si internet erişimine sahip değildir (Tablo 1).

Tablo 1. Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet yüzdeleri

Bilgisayar	Var	% 45	İnternet	Var	% 63
	Yok	% 55		Yok	% 27

2) Araştırmaya katılan Buldan MYO öğrencilerinin interneti kullanma amaçlarında yüksek oranlar dikkate alındığında, % 34.7'si interneti araştırma amaçlı, % 19.9'u iletişim (e-posta) amaçlı, % 12.6'sı araştırma ve iletişim amaçlı, % 5.5'i eğlence amaçlı, % 2.5'i hepsi için ve % 11.6'sı hiç kullanmıyor (Tablo 2).

Tablo 2. Buldan MYO öğrencilerinin interneti kullanım amaçları

Amaç	%
Araştırma	34.7
E-posta	19.9
Araştırma ve iletişim	12.6
Eğlence	5.5
Hepsi	2.5

3) Araştırmaya katılan Buldan MYO öğrencilerinin % 34.3'ü interneti her gün kullanıyor, % 30'u haftada bir kaç defa, % 13.4'ü haftada bir defa, % 9.4'ü ayda bir defa, % 8.3'ü ayda birkaç defa, hiç kullanmayanlar ise %4.6'dır.

4) Öğrencilerin bilgisayar tutumları olumlu ifadelerle verdikleri “Kesinlikle katılıyorum” ve “Katılıyorum” cevap kategorilerinin toplamı, olumsuz ifadelerde ise “Kesinlikle Katılmıyorum” ve “Katılmıyorum” cevap kategorilerinin toplamı % 50'den büyük olduğunda olumlu tutum olarak değerlendirilmiştir. Tablo 3 Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar kullanımına yönelik tutumlarının her madde için olumlu olduğunu göstermektedir. Genel olarak değerlendirildiğinde, Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutum alt boyutunun aritmetik ortalaması öğrencilerin olumlu tutuma sahip olduğunu göstermektedir (Ort.=61.53, Standart sapma=6.86).

Tablo 3. Buldan MYO Öğrencilerinin Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutumları

Bilgisayar Tutumları	Katılıyorum Kategorileri		Katılmıyorum Kategorileri	
	f	%	f	%
1. Günümüzde birçok alanda bilgisayar kullanımı kaçınılmazdır.	264	95.7	12	4.3
2. Bilgisayar kullanmayı kendi kendime öğrenebilirim.	141	51.1	135	48.9
3. Bilgisayar kullanmak eğlencelidir.	257	94.1	16	5.9
4. Erkeklerin bilgisayar alanındaki yeteneği bayanlara göre daha fazladır.	121	43.7	156	56.3
5. Bir bayanın bilgisayar alanında dahi olabileceğine inanmıyorum.	51	18.6	223	81.4
6. Bir öğrencinin, maddi olanaklarının hızla gelişen bilgisayar teknolojisini takip edebileceğine inanmıyorum.	118	43.5	153	56.5
7. Bilgisayara hep çekinerek yaklaşıyorum.	51	18.7	222	81.3
8. Bilgisayardan hiç anlamam.	30	11.1	240	88.9
9. Bilgisayar kullanmayı öğrenebileceğime inanmıyorum.	49	18.1	221	81.9

Tablo 3 (Devamı). Buldan MYO Öğrencilerinin Bilgisayar Kullanımına Yönelik Tutumları

10. Bilgisayar kullanmaya üniversitede aldığımız bilgisayar dersleriyle başladım.	34	12.4	241	87.6
11. Üniversitede bilgisayar dersi alana kadar bilgisayara hiç ilgi duymazdım.	26	9.5	248	90.5
12. Bilgisayar dersleri beni korkutuyor.	55	20.0	219	80.0
13. Üniversitede aldığım bilgisayar derslerini yeterli buluyorum.	96	36.0	171	64.0
14. Üniversitede aldığım bilgisayar derslerinde başarılı olacağıma inanıyorum.	172	69.6	75	30.4
15. Bilgisayar derslerine diğer derslerden daha çok ilgi duyuyorum.	125	53.4	143	46.6
16. Bilgisayar derslerinde ne kadar iyi olsam da öğrendiklerimi uygulayabileceğime inanmıyorum.	53	29.6	218	80.4
17. Mezun olduktan sonra da kendimi bilgisayar konusunda geliştirebilirim.	254	93.0	19	7.0
18. İş bulabilmek için bilgisayar bilmek gerektiğine inanıyorum.	216	80.0	54	20.0
19. Bilgisayarı bir eğitim aracı olarak nasıl kullanmam gerektiğini biliyorum.	201	74.5	69	25.6
20. Bir eğitim aracı olarak bilgisayardan yararlanmak gelecekte kaçınılmaz olacaktır.	267	96.3	10	3.7

5) Araştırmaya katılan Buldan MYO öğrencilerinin internet kullanımına yönelik tutumları her bir madde için frekans ve yüzde analizi yapılarak değerlendirilmiştir. Öğrencilerin internet tutumları, olumlu ifadelerle verdikleri “Kesinlikle Katılıyorum” ve “Katılıyorum” cevap kategorilerinin toplamı, olumsuz ifadelerde ise “Kesinlikle Katılmıyorum” ve “Katılmıyorum” cevap kategorilerinin toplamı % 50’den büyük olduğunda olumlu tutum olarak değerlendirilmiştir. Tablo 4 Buldan MYO öğrencilerinin internet kullanımına yönelik tutumlarının her madde için olumlu olduğunu göstermektedir. Genel olarak değerlendirildiğinde, İnternet Kullanımına Yönelik Tutum alt boyutunun aritmetik ortalaması öğrencilerin olumlu tutuma sahip olduğunu göstermektedir (Ort.=31.74, Standart sapma=4.44).

Tablo 4. Buldan MYO Öğrencilerinin İnternet Tutumları

İnternet Tutumları	Katılıyorum Kategorileri		Katılmıyorum Kategorileri	
	f	%	f	%
1. Merak ettiğim her şeyi internetten öğrenebiliyorum.	247	90.5	26	9.5
2. Bir eğitim aracı olarak internetten yararlanmak gelecekte kaçınılmaz olacaktır.	239	88.5	31	11.5
3. İnternetsiz bir yaşam düşünemiyorum.	242	87.6	34	12.3
4. İnternetin avantajlarının yanı sıra dezavantajlarının da olduğuna inanıyorum.	242	88.3	32	11.7

Tablo 4 (devamı). Buldan MYO Öğrencilerinin İnternet Tutumları

5. İnternetin pek çok alanda kullanımı zaman kazandırır.	236	87.1	35	12.9
6. İnternet toplum yapısının bozulmasına neden olur.	102	37.2	172	62.8
7. İnternet öğrencilerin kişilik gelişimini olumsuz etkiler.	76	28.3	193	71.7
8. İnternet gereksiz bilgiler içerir.	83	30.5	189	69.5
9. İnternet insanlara sonsuz bir özgürlük sağlar.	237	86.8	36	13.2
10. İnternetten bilgi edinmek heyecan vericidir.	200	74.3	69	25.7

6) Araştırmaya katılan Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarında program değişkenine göre aritmetik ortalama ve standart sapma sonuçları Tablo 5'te verilmiştir. Tek yönlü varyans analiz sonuçlarına göre $p=.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunamamıştır (Tablo 6).

Tablo 5. Buldan MYO öğrencilerinin buldukları programlara göre bilgisayar ve internet tutumlarının ortalamaları ve standart sapmaları

Program	Tutum	X	Ss
Muhasebe	Bilgisayar	60.52	7.43
	İnternet	31.45	4.70
Dış Ticaret	Bilgisayar	60.12	7.71
	İnternet	31.41	4.50
Büro Yönetimi ve Sekreterlik	Bilgisayar	58.65	6.30
	İnternet	30.07	5.57

Tablo 6. Program değişkenine göre Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet tutumları: tek yönlü ANOVA

Tutum	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	S.D.	Kareler Ort.	F	p
Bilgisayar	Gruplar Arası	117,967	2	58,983	1,093	,337
	Gruplar İçi	14789,102	274	53,975		
	Toplam	14907,069	276			
İnternet	Gruplar Arası	68,309	2	34,154	1,490	,227
	Gruplar İçi	6282,363	274	22,928		
	Toplam	6350,671	276			

7) Araştırmaya katılan Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarında cinsiyet değişkenine göre $p=.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Erkek öğrenciler kız öğrencilere göre bilgisayar ve internet kullanımına yönelik daha olumlu tutum göstermektedir (Tablo 7).

Tablo 7. Cinsiyet değişkenine göre Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet tutumları: t-test

Tutum	Cinsiyet	N	X	Ss	t	p
Bilgisayar	Bayan	155	59.29	7.19	-2.13	.034
	Erkek	122	61.17	7.43		
İnternet	Bayan	155	30.49	4.94	-2.92	.004
	Erkek	122	32.16	4.45		

8) Araştırmaya katılan Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarında bir bilgisayara sahip olma değişkenine göre $p=.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Bir bilgisayara sahip öğrenciler sahip olmayanlara göre bilgisayar ve internet kullanımına yönelik daha olumlu tutum göstermektedir (Tablo 8).

Tablo 8. Kişisel bilgisayara sahip olma değişkenine göre Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet tutumları: t-test

Tutum	Bilgisayar	N	X	Ss	t	p
Bilgisayar	Var	125	62.58	7,27	5.31	.000
	Yok	152	58.09	6,79		
İnternet	Var	125	32,13	4,87	2.87	.004
	Yok	152	30,49	4,62		

9) Araştırmaya katılan Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarında internet erişimi olması değişkenine göre $p=.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. İnternet erişimine sahip öğrenciler sahip olmayanlara göre bilgisayar ve internet kullanımına yönelik daha olumlu tutum göstermektedir (Tablo 9).

Tablo 9. İnternet erişim değişkenine göre Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumları: t-test

Tutum	İnternet	N	X	Ss	t	p
Bilgisayar	Var	79	62.72	8.17	3.87	.000
	Yok	198	59.08	6.74		
İnternet	Var	79	32.56	5.49	2.95	.003
	Yok	194	30.70	4.40		

Tartışma

Eğitimin her alanında olduğu, meslek yüksekokul öğrencilerinin daha iyi bilgi ve beceri donanımıyla hayata hazırlanmasında bilgisayar ve internet teknolojilerinin kullanımı ve etkinliği artırılmalıdır (Altıkardeş ve Ak, 2003). Bilgisayar ve internet teknolojilerinin öğrenme öğretme aracı olarak kullanılması sürecinde; öğrencilerin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumları ve düşünceleri, teknolojinin eğitimdeki yansımalarının değerlendirilmesinde etkili olacaktır. Bu çalışmada, bilgisayar ve bilgisayar programlarının geniş olarak kullanıldığı meslek yüksekokulu programlarına devam etmekte olan öğrencilerin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumları incelenmiştir.

Bilgisayar ve İnternet Tutum anketi genel olarak değerlendirildiğinde Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik olumlu tutum geliştirdiği belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %55'inin bir bilgisayara sahip olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu öğrencilerin bilgisayarı olan öğrencilere göre tutumlarının olumsuz olduğu ve istatistiksel olarak da aralarında anlamlı bir farklılık bulunduğu tespit edilmiştir (Tablo 8). Literatürde de benzer sonuçlar elde edilmiştir (İşman ve ark., 2003a; Kahraman ve ark., 2005). Ancak Deniz (2005) öğretmenlerle yaptığı çalışmada, bilgisayar sahibi olma ile bilgisayar tutumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bilgisayarı olan Buldan MYO öğrencilerinin %37'sinin internete sahip olmadığı görülmektedir. İnternet erişimi olmayan öğrencilerin bilgisayar tutumları interneti olan öğrencilere göre daha düşük olduğu bulunmuştur (Tablo 9). İşman ve ark. (2003b) tarafından yapılan bir çalışmada da benzer sonuçlar elde edilmiştir. Ayrıca internete sahip öğrencilerin de %34'ü bilgisayarı her gün kullanırken %12'si hiç kullanmamaktadır. Öğrencilerin çoğunlukla interneti araştırma ve e-posta amaçlı kullandıkları belirlenmiştir.

Buldan MYO öğrencilerinden araştırmaya katılanların %51'i kendi kendine öğrenebileceğini, %75'i bilgisayarı bir eğitim aracı olarak nasıl kullanacağını bildiğini ve %80'i de iş bulmak için iyi bilgisayar kullanmayı bilmesi gerektiğini düşündüğü ortaya çıkmıştır. Buna karşılık, katılımcıların %64'ünün üniversitede aldığı bilgisayar derslerini yeterli bulmadığı, %47'sinin bilgisayar dışındaki derslere ilgi duyduğu saptanmıştır. Öğrencilerin hemen hemen yarısının bilgisayar dışındaki derslere ilgi duyması aldıkları bilgisayar derslerinin zorluğundan kaynaklandığı düşünülmektedir. Çünkü genellikle öğrenciler önceki öğrenimlerinde ve günlük yaşamda Microsoft Office programlarından Word, Excel, PowerPoint gibi programları yoğun olarak kullanmaktadır. Üniversitedeki derslerde bunlar dışındaki yazılım programlarının öğrenildiği ve kendilerinin yazılım geliştirdiği görülmektedir. Bu da üniversiteye yeni başlayan öğrencilere zor gelmektedir.

İnternete sahip öğrencilerin %88'inin internetin avantajları yanında dezavantajlarının olduğuna inandığı, %37'sinin internetin toplum yapısını bozduğu görüşünde olduğu ve %87'si de internetsiz bir yaşam düşünmediği belirlenmiştir.

Buldan MYO öğrencilerinin programlarına göre bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarında bir fark bulunamamıştır. Bilgisayar ve yazılım programlarının aktif olarak kullanıldığı bu programlarda öğrencilerin olumlu tutum

göstermeleri sektörün istediği donanımlı eleman olarak yetişmelerini kolaylaştıracaktır.

Araştırmanın yürütüldüğü Buldan MYO öğrencilerinden erkeklerin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumlarının kızlara göre olumlu olduğu tespit edilmiştir. Literatürde de benzer sonuçlar vardır (Deniz, Görgeç, ve Şeker, 2006). Erkeklerin kızlara göre bilgisayar ve internete karşı daha olumlu bir tutum sergilemeleri; onların bilgisayar ve internet oyunlarına daha düşkün olmalarından, bilgisayarları olmasa bile internet salonlarına rahatlıkla giderek orada bu ihtiyaçlarını karşılayabilmelerinden ve cinsel konulara biraz daha fazla meyilli olmalarından kaynaklanmış olabilir. Bunun yanında lise öğrencileri (Köse ve Gezer, 2006) ve öğretmen adayları (Harmandar ve Samancı, 2000; Çekbaş ve ark., 2003) üzerine yapılan çalışmalarda cinsiyetler arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Öneriler

Öğrencilerin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik olumlu tutumları onların bilgisayarı ve internet teknolojilerini bir eğitim aracı olarak daha istekli ve etkin bir şekilde öğrenmelerini sağlayacaktır. Bu bağlamda aşağıdaki öneriler verilebilir:

Bilgisayar ve internet kullanımının eğitim kurumlarında en etkili şekilde kullanma yolları aranmalıdır. Kendine ait bilgisayarı olmayan öğrencilerin bilgisayarı etkili bir eğitim aracı olarak kullanabilmeleri için okul idaresi bir öğretmen kontrolünde onların daha fazla bilgisayar kullanmalarına olanak sağlayabilir.

Eğitim kurumlarında bilgisayar laboratuvarları ve donanımları artırılmalıdır. Bu konuda TÜBİTAK gibi kurumlara projeler verilerek bilgisayar laboratuvarı kurdurulabilir.

Özellikle öğrencilerin büyük çoğunluğunun kendine ait bir bilgisayarı ve internet erişimi olmadığından üniversiteler öğrencilerin bilgisayar ve internet erişimini kolaylaştırmalıdır. İnternet erişimli bilgisayar salonları veya odaları kurularak öğrencilerin kullanımına sunulabilir.

Meslek yüksekokulu programları özel sektörün beklentilerini karşılayacak şekilde sürekli yenilenmelidir. Özellikle piyasada aktif olarak kullanılan yazılım programları ders müfredatına alınabilir, sektörün ihtiyacına uygun alternatif yeni yazılımlar geliştirilebilir.

Kaynakça

- Altıkardeş, A. ve Ak, G. (2003). M.Ü.T.B.M.Y.O öğrencilerinin bilgisayar teknolojilerinin kullanımı konusundaki durumlarının değerlendirilmesi. *Proceedings of Third International Educational Technologies Symposium*. Eastern Mediterranean University Gazimağusa-Turkish Republic of Northern Cyprus.
- Bacanak, A., Karamustafaoğlu, O. ve Köse, S. (2003). Yeni Bir Bakış: Eğitimde Teknoloji Okuryazarlığı. *PAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (2), 191-196.
- Bindak, R. ve Çelik, C. (2006). Öğretmenler için bilgisayar tutum ölçeğinin güvenirlik ve geçerlik çalışması. *Eğitim Araştırmaları*, 6 (22), 38-47.

- Çekbaş, Y., Savran, A. ve Durkan, N., (2003). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Bilgisayara Yönelik Tutumları. *Bilgi Teknolojileri Kongresi-II Kongre Kitabı (ss 311-313)*. Denizli: Pamukkale Üniversitesi.
- Deniz, L. (2005). İlköğretim okullarında görev yapan sınıf ve alan öğretmenlerinin bilgisayar tutumları. *The Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET* October 2005 ISSN: 1303-6521 Volume 4, Issue 4, Article 22.
- Deniz, S., Görgeç, İ. ve Şeker, H., (2006). Tezsiz yüksek lisans öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumları. *Eğitim Araştırmaları*, 6 (23), 62–71.
- Harmandar, M. ve Samancı, O. (2000). Eğitim fakültesi kimya eğitimi bölümü öğrencilerinin bilgisayarla yönelik tutumları. *IV. Ulusal Fen Bilimleri Kongresi Kongre Kitabı(ss.686-688)*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- İşman, A., Çağlar, M., Dabaj, F., Altınay, Z. ve Altınay, F. (2003a). Attitudes of students toward computers. *Proceedings of Third International Educational Technologies Symposium*. Eastern Mediterranean University Gazimağusa- Turkish Republic of Northern Cyprus, 28-30 May.
- İşman, A., Çağlar, M., Dabaj, F., Altınay, Z. ve Altınay, F. (2003b). Attitudes of students toward internet. *Proceedings of Third International Educational Technologies Symposium*. Eastern Mediterranean University Gazimağusa- Turkish Republic of Northern Cyprus, 28-30 May.
- Kahraman, Ö., Köse, S. ve Kara, İ. (2005). İlköğretim okullarında görev yapan branş öğretmenlerinin bilgisayar okuryazarlığı, bilgisayara karşı ve bilgisayar destekli öğretime karşı tutum araştırması. *XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Kongre Kitabı (ss. 828-832)*. Denizli: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Köse, S. ve Gezer, K. (2006). Buldan (Denizli) ilçesi lise öğrencilerinin bilgisayara yönelik tutumları. *Buldan Sempozyumunda sunulmuş sözlü bildiri*. Pamukkale Üniversitesi, T.C. Buldan Kaymakamlığı, Buldan Belediyesi, Denizli.
- Yalçın, C. (2003). İnternet-eğitim ilişkisi üzerine bir değerlendirme. *Eğitim Araştırmaları*, 3 (11), 187–197.